

Reactie deken Willem Bekkers

Zesde kernwaarde moet niet strijden met de andere

We kennen senator De Vries als iemand die zo nu en dan graag de advocatuur uit de tent lokt. Ik denk niet alleen aan zijn motie die tot de commissie-Van Wijmen heeft geleid, maar ook aan zijn toespraak in 1996 voor onze jaarvergadering (zoals die toen nog heette). Hij sprak over een gilde en vroeg zich af of de Orde haar publieke taak wel voldoende verstond (*Advocatenblad* 25 oktober 1996). Uit zijn recente toespraak blijkt dat hij nog steeds op antwoord lijkt te wachten. Alsof niet alleen de tijd maar ook de Orde stil heeft gestaan. Inmiddels voorzag ik de heer De Vries van het nodige leesmateriaal waaruit blijkt dat hem iets is ontgaan.

Zoals altijd als Klaas de Vries ons in het vizier krijgt, heeft ook deze rede het nodige losgemaakt in de balie. De een vond die ronduit beledigend voor de balie, anderen meenden dat De Vries alleen maar plaagstoten uitdeelt met alom achterhaalde opvattingen (geen doorbreking verschoningsrecht als zich een levensgevaarlijke situatie voordoet). Weer anderen lezen tussen de regels door voor de advocatuur behartenswaardige discussie- en verbeterpunten. Of je het eens bent met het betoog van Klaas de Vries of oneens, zijn opvatting is in ieder geval discussie waard. Het valt ook niet te ontkennen dat de publieke taak van de Orde ('maatschappelijke Orde' aldus Van Wijmen) zowel in als buiten de balie steeds maar weer moet worden beklemtoond en uitgelegd. Er kan geen misverstand over bestaan dat alle kernwaarden van de advocatuur er zijn voor het publiek.

Verder doordenken

Een aantal onderwerpen uit de toespraak staat prominent op de agenda van de Algemene raad en het College van afgevaardigden. Zo bijvoorbeeld de reikwijdte van het beroepsgeheim en verschoningsrecht in verband met het rapport van de parlementaire werkgroep-Joldersma, de verdere professionalisering van het toezicht en de noodzaak van een baliebreed kwaliteitsbeleid. Bij het vermaatschappelijken van de advocatuur hoort dat we ons voordeel doen met kritisch commentaar uit de samenleving. Vooroordelen zijn niet zo gemakkelijk uit te roeien. Inhoudelijk valt er het nodige te zeggen op de toespraak, dat zal binnenkort ook in een openbaar debat (zie hierna) gebeuren.

Ik wil echter op één onderdeel nu al kort ingaan: de zogenoemde zesde kernwaarde van de advocaat, de publieke verantwoordelijkheid voor de goede rechtsbedeling in ons land. Het rapport van de commissie-Van Wijmen heeft deze benoemd en geadviseerd die samen met de overige kernwaarden in de Advocatenwet te verankeren. Daar had de Orde geen enkele moeite mee. Integendeel, het kabinet heeft deze aanbeveling, mede op advies van de Orde, overgenomen.

De Vries laakt onze kritiek op het wetsontwerp. Hij zegt zelfs dat de Orde zich verzet tegen de erkenning van het algemeen belang als een van de kernwaarden van de advocatuur. Rechtstheoreticus Marc Loth heeft ons juist op dit punt onlangs ook hevig bekritiseerd. Inderdaad hadden wij kritiek, vooral op de formulering van deze kernwaarde in het ontwerp-Advocatenwet. Met die kri-

तिक mag het laatste woord hierover niet gezegd zijn. De wetgever gaat verder, maar deze zesde kernwaarde heeft meer dan tot dusver doordenking nodig.¹

Deze zesde kernwaarde mag niet in strijd komen met de andere kernwaarden. Het is veelzeggend dat ook ons hoogste rechtscollege, de Hoge Raad, in zijn advies bij dit wetsontwerp op dit risico heeft gewezen. Het gaat om de vraag: waar staat de advocatuur voor in de democratische rechtsstaat? Voor dat doordenken zoekt de Orde het debat op en niet alleen met Klaas de Vries. Daarom organiseert de AR op dinsdagmiddag 26 mei 's middags in Amsterdam een openbare discussiebijeenkomst. Dan zal ook het Jaarverslag 2008 van de Orde worden gepresenteerd; ik zal er persoonlijk voor zorgen dat de heer De Vries direct een exemplaar krijgt.

Luis

Luizen in de pels als Klaas de Vries zijn nodig. Onder advocaten eigenlijk onnodig te zeggen; wij zijn zelf luis in de pels. Wat u ook van zijn toespraak moge vinden, hij is er opnieuw in geslaagd om ons uit te dagen. Juist zijn stelling dat we onze publieke taak verzaken als wij de zesde kernwaarde niet onvoorwaardelijk omarmen, kan de Orde niet op zich laten zitten. Ik roep u op tot debat: laat van u horen.

.....
¹ Zie ook 'Kernwaarden van de sollicitator: lessen voor de Orde?' van Richard Verkijk in *TCR* 2008-3 p. 87 e.v.